

การจัดทำคู่มือข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการ
ส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM)

ชื่อ นางสาวอารีญา โกมลสิงห์ รหัส **60090150**

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.เพชร กิจจาเจริญชัย

บทคัดย่อ

รายงานการปฏิบัติสหกิจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีประสบการณ์ในการทำงานก่อนออกไปปฏิบัติงานในฐานะพนักงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนหน่วยงานหรือองค์กร โดยการปฏิบัติสหกิจครั้งนี้ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการทำงานต่าง ๆ รู้จักวิธีการแก้ไขปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากงานหรือปัญหาเฉพาะหน้าจากลูกค้า ฝึกความตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถนำทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การปฏิบัติสหกิจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เข้ารับการฝึกปฏิบัติ ณ บริษัท เอฟ เอ็ม พี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ในแผนก Supply Base (จัดซื้อ) ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2563 ถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 2 เดือน 19 วัน (รวมเดือนมกราคมที่ได้พักการฝึก 1 เดือน เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19)

1. บทนำ

บริษัท เอฟ เอ็ม พี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีระบบเบรกมาอย่างยาวนานจากเทคโนโลยีอากาศยานสู่ยานยนต์กรรม มีผลิตภัณฑ์สำหรับงานระบบเบรกมากมาย ที่ผลิตจากวัตถุดิบนำเข้าที่ได้รับการออกแบบและคัดสรรมาเป็นอย่างดี โดยภายในบริษัทมีการดำเนินงานหลายแผนกที่สำคัญ หนึ่งในนั้นก็คือแผนก Supply Base (จัดซื้อ) แผนกนี้ย่อยออกมาจากแผนก Supply Chain โดยในส่วนที่ผู้วิจัยได้เข้าไปปฏิบัติสหกิจนั้นจะช่วยดูในส่วนของการจัดซื้อจัดหาทั้ง Supplier ในและนอกประเทศ

แผนก Supply Base มีการจัดซื้อมาอย่างยาวนาน ทำให้การเจรจาต่อรองหรือการทำข้อตกลงนั้นยังคงใช้อยู่แต่รูปแบบเดิม เนื่องจากยังไม่มี ความเข้าใจมากพอในการนำมาเป็นเครื่องมือในการทำข้อตกลงกับ Supplier ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการนำเข้าวัตถุดิบของบริษัท เป็นไปได้อย่างราบรื่น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าควรมีการจัดทำคู่มือสำหรับการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หรือ INCOTERM 2020 ที่นำมาเรียบเรียงใหม่ พร้อมอธิบายด้วยความเข้าใจ และนำไปใช้ได้จริงในกรณีของการทำข้อตกลงที่มากกว่า EXW, FOB, CIF

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM 2020) ทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมมากกว่ารูปแบบเดิมที่ใช้ซ้ำ ๆ
2. จัดทำคู่มือประกอบการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้าฯ ของแผนก Supply Base ให้ออกมาเป็นในรูปแบบการสรุป ที่รวบรวมไว้แล้วนำออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าใจการทำงานได้สะดวก และเข้าใจง่ายกว่าการหาข้อมูลเองใหม่
3. คู่มือการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้านี้ สามารถช่วยให้พนักงานทุกคน รวมไปถึงพนักงานใหม่สามารถเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับการทำข้อตกลงและเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปในรูปแบบสากล เพื่อลดความเสี่ยง ความผิดพลาด อาจรวมไปถึงการลดต้นทุนในอนาคต

2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำคู่มือนี้ เพื่อให้กระบวนการทำงานภายในแผนก Supply Base สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ขั้นตอนและกระบวนการจัดซื้อ

รับการวิเคราะห์ใบขอให้อซื้อ (Purchase Request), ศึกษาตลาด เสาะหาแหล่งที่จะจัดซื้อ และผู้จัดจำหน่าย (Supplier), ส่งใบขอให้เสนอราคา (Request for Quotation), รับและวิเคราะห์ใบขอให้เสนอราคาจากผู้ขาย, เลือกผู้ขายที่เสนอราคาและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ดีที่สุด, คำนวณราคาของสิ่งที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้องครบถ้วน, ส่งใบสั่งซื้อ (Purchase Order) ไปยังผู้ขาย, ติดตามผล ให้เป็นไปตามที่ตกลงและสัญญาไว้, วิเคราะห์รายงาน การรับรองสินค้าและบริการ, ตรวจสอบใบกำกับภาษีสินค้า (Invoice) ของผู้ขายเพื่อการดำเนินการชำระเงิน

(2) ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM 2020)

EXW : Ex Work

FCA : Free Carriage

CPT : Carriage Paid To

CIP : Carriage and Insurance Paid To

DAP : Delivered at Place

DPU : Delivered at Place Unloaded

DDP : Delivered Duty Paid

FAS : Free Alongside Ship

FOB : Free on Board

CRF : Cost and Freight

CIF : Cost Insurance and Freight

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Leenders, et al. (2006) กล่าวว่าบางสถาบันได้ให้คำนิยามของการจัดซื้อ (Purchasing) ว่าเป็น กระบวนการในการซื้อ โดยศึกษาความต้องการ หาแหล่งซื้อและคัดเลือกผู้ส่งมอบ เปรียบเทียบราคา (Price) และกำหนดเงื่อนไขให้ตรงกับความต้องการ

อรุณ บริรักษ์ (2550) กล่าวถึงความหมายของการจัดซื้อจัดหา (Procurement) โดยเรียบเรียงจากคำบรรยายของ ดร.วิทยา สุหฤทธดำรง ไว้ คือ กระบวนการที่บริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ตกลงทำการ ซื้อขาย เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ต้องการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของธุรกิจอย่างมีจังหวะเวลาและมีต้นทุน (Cost) ที่เหมาะสม

ศุภระอ โพธิ์ภิรมย์ แผนกวิชาการจัดการโลจิสติกส์ ค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งที่มา จุลศิริศรีงาม ผ่อง (2536) การจัดองค์การ และการบริหารงานอุตสาหกรรม ปราณี ต้นประยูร (2537) การบริหารการผลิต และ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2553) หลักการจัดซื้อ การจัดซื้อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการจัดการโลจิสติกส์ ซึ่งความเข้าใจของคนทั่วไปอาจมองโลจิสติกส์เป็นเพียงกิจกรรมการขนส่ง และคลังสินค้า แต่ความจริงแล้วโลจิสติกส์มีหลายกิจกรรม อันได้แก่ การพยากรณ์ การจัดการสินค้าคงคลัง การวางแผนการผลิต การจัดซื้อ บรรจุกฎภัณฑ์ การเคลื่อนย้ายภายในองค์กรการผลิต การคลังสินค้า การขนส่ง การกระจายสินค้า และการบริการลูกค้า เป็นต้น

WICE Logistics Public Company Limited. (2560) ได้ศึกษาแหล่งที่มาจาก ICC ในส่วนของการจัดตั้งมาตรฐานสากล INCOTERM 2020 โดย The International Chamber of Commerce (ICC) หรือหอการค้าระหว่างประเทศ ได้ออกข้อบังคับที่เรียกว่า Incoterms 2020 Rules ฉบับใหม่ เริ่มบังคับใช้ วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ใน Incoterms 2020 มีการเปลี่ยนแปลงจากฉบับที่ประกาศใช้โดยมี 1 เทอมที่ทำการยกเลิก และมี 1 เทอมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาใหม่ ส่วนเทอมเก่าได้สร้างข้อกำหนดเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น จุดประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงนี้ คือ เพื่อทำให้เกิดความครอบคลุมและง่ายต่อการปฏิบัติมากขึ้น และใช้ภาษาที่ทันสมัย เข้าใจง่ายต่อการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน

3. วิธีดำเนินงานวิจัย

1. เรียนรู้ ทำความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมเรียนรู้เนื้อหาและทฤษฎีเพิ่มเติมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
2. ศึกษาเนื้อหาที่สำคัญของการปฏิบัติงาน ในส่วนที่บริษัทต้องการให้ผู้วิจัยมีส่วนในการคิดหาแนวทาง ให้การปฏิบัติงานในแผนกมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เมื่อทราบปัญหา จึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจในส่วนที่ศึกษา เพื่อทำการอธิบายให้มีความง่ายต่อการทำความเข้าใจยิ่งขึ้นในขั้นตอนต่อไป
4. ศึกษาตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอ และการรายงาน ให้เป็นแบบมาตรฐานมากขึ้น
5. ออกแบบพร้อมลงมือสร้างสรรค์การนำเสนอให้มีความน่าสนใจและครบถ้วนในส่วนของรายละเอียดทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบ ค่าใช้จ่าย จุดรับมอบ รวมไปถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

ขั้นตอนและวิธีการออกแบบงานนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบหน้าปกงานนำเสนอ โดยที่ www.canva.com มี Template ให้เลือกสรรมากมาย เพียงแต่นำมาดัดแปลงในส่วนเนื้อหาของเราที่ต้องการนำเสนอโดยใช้แถบเครื่องมือข้างต้นในการแก้ไขส่วนเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 เข้าสู่เนื้อหาของเนื้อหา ใส่ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้สรุปไว้ พร้อมออกแบบตกแต่งรูปภาพการ์ตูน เพื่อให้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ทำเช่นขั้นตอนที่ 2 ทุก ๆ หน้าของ INCOTERM 2020

4. ผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ผล

เปรียบเทียบผลที่ได้รับกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ในการดำเนินงานงานวิจัยนี้ได้ใช้ www.canva.com เป็นเครื่องมือในการออกแบบงานนำเสนอคู่มือสำหรับการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หรือ INCOTERM 2020 โดย

ก่อน	หลัง
เพื่อศึกษาขั้นตอนการทำงานของแผนก Supply Base (จัดซื้อ)	ทราบถึงขั้นตอนการทำงานในแผนก รวมไปถึงปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานในแผนกยังรู้สึกกังวล และต้องการได้รับแนวทางแก้ไขปัญหา
จัดทำคู่มือข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM)	สามารถจัดทำคู่มือประกอบการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้าฯ ของแผนก Supply Base ให้ออกมาเป็นในรูปแบบการสรุป ผ่าน www.canva.com ที่รวบรวมไว้แล้วนำออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าใจการทำงานได้สะดวก และเข้าใจง่ายกว่าการหาข้อมูลเองใหม่

การวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากงานวิจัยนี้

- ทราบถึงข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM 2020) ทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมมากกว่ารูปแบบเดิมที่ใช้ซ้ำ ๆ
- สามารถจัดทำคู่มือประกอบการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้าฯ ของแผนก Supply Base ให้ออกมาเป็นในรูปแบบการสรุป ที่รวบรวมไว้แล้วนำออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าใจการทำงานได้สะดวก และเข้าใจง่ายกว่าการหาข้อมูลเองใหม่

- คู่มือนี้ สามารถช่วยให้พนักงานทุกคน รวมไปถึงพนักงานใหม่สามารถเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับการทำข้อตกลงและเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปในรูปแบบสากล เพื่อลดความเสี่ยง ความผิดพลาด อาจรวมไปถึงการลดต้นทุนในอนาคตได้อีกด้วย

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

ในการปฏิบัติสหกิจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและการสอนงานต่าง ๆ มากมายจากพี่พนักงานในแผนก และคนอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกแผนกเป็นอย่างดีมาโดยตลอด และจากการปฏิบัติสหกิจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ มากมายจากการที่ได้ปฏิบัติงานจริง รวมไปถึงการได้สัมผัสกับวัฒนธรรมภายในองค์กร ซึ่งไม่สามารถหาได้จากในห้องเรียน ประสบการณ์ดังกล่าวที่ได้สัมผัสตลอดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติสหกิจนี้ จะ เป็นความรู้และแนวทางในการที่ผู้วิจัยจะพัฒนาความสามารถตนเอง เพื่อนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ SAP Program ควรจะมี User และ Password สำหรับนักศึกษาฝึกสหกิจ โดยสร้าง User ที่เป็นเฉพาะของนักศึกษาฝึกสหกิจ เพื่อความสะดวกในการทำงานทั้งพี่ในแผนกและตัวนักศึกษาเอง
2. ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักปฏิบัติสากล ควรมีการ Training หรือให้ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญวิทยากร มาแนะนำให้ความรู้ในส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นการ Update หลักการใช้ให้ทันต่อโลกปัจจุบัน

6. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่องการจัดทำคู่มือข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศและเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (INCOTERM) บริษัท เอฟ เอ็ม พี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ครั้งนี้ จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับความกรุณาจาก พนักงานในแผนก Supply Base (จัดซื้อ) ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาและแนวทางในการทำงานได้ถูกต้อง และดร.พชร กิจจาเจริญชัย อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการทำ ความรู้และความเข้าใจต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสงสัยและไม่สามารถตัดสินใจเองได้ในขณะนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ท่านได้เสียเวลาอันมีค่าในการเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ส่งผลให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณบริษัท เอฟ เอ็ม พี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ที่ให้โอกาสผู้วิจัย ได้มาฝึกสหกิจและได้รับความรู้มากมายจากการฝึกสหกิจกิจครั้งนี้

7. เอกสารอ้างอิง

- www.sites.google.com/site/karcadkarsoxupthan/kar-cadkar-so-xupthan/krabwnkar-cadkar-cad-sux-cadha/ สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564
- www.wice.co.th/2013/01/17/incoterms/ สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564
- www.lissom-logistics.co.th/articles-details.php?id=80/ สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564
- www.th.kuehne-nagel.com/-/knowledge/incoterms/ สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564
- www.canva.com/ สืบค้นและออกแบบชิ้นงานนำเสนอเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564